

РЕШЕНИЕ

17.08.2021

Әгерже шәһәре

КАРАР

№ 11-2

Татарстан Республикасы Әгерже
муниципаль районы» муниципаль
берәмлеге Уставына үзгәрешләр
кертү проекты

«Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында»гы 2020 елның 24 апрелдәге 148-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы Федераль законга үзгәрешләр кертү турында»гы 2020 елның 20 июлендәге 236-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе эчке эшләр органнары хезмәткәрләренә социаль гарантияләр турында»гы Федераль законның 9 статьясына һәм «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы Федераль законга үзгәрешләр кертү хакында»гы 2020 елның 20 июлендәге 241-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы Федераль законның 46 статьясына үзгәрешләр кертү хакында»гы, 2021 елның 9 ноябрдәге 363-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы Федераль законга үзгәрешләр кертү хакында»гы һәм «Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиятенен закон чыгару (вәкиллекле) органнарын һәм башкарма органнарын оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 26.13 статьясына үзгәрешләр кертү хакында»гы 2020 елның 9 ноябрдәге 370-ФЗ номерлы Федераль закон, «Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәвенә алу турында»гы Федераль законга һәм «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы Федераль законга үзгәрешләр кертү хакында»Федераль законның 44 статьясына үзгәрешләр кертү хакында»гы 2020 елның 8 декабрдәге 411-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында»гы 2020 елның 22 декабрдәге 445-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясенең аерым закон актларына алкоголь хәлендәге

затларга ярдәм күрсәтү өлешендә Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында"гы 2020 елның 29 декабрдәгә 464-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында"гы 2021 елның 30 апрелдәгә 116-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия Федерациясендә дәүләт (контроль) күзәтчелеге һәм муниципаль контроль турында"гы Федераль закон кабул ителүгә бәйле рәвештә Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында"гы 2021 елның 11 июндәгә 170-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында"гы Федераль законның 28 статьясына үзгәрешләр кертү хакында" 2021 елның 1 июлдәгә 289-ФЗ номерлы Федераль закон, "Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутаты статусы турында"гы Татарстан Республикасы Законының 18 статьясына һәм «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» Татарстан Республикасы Законының 21 һәм 29 статьяларына үзгәрешләр кертү хакында"гы 2020 елның 21 июлдәгә 46-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында"гы Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында"гы 2020 елның 26 декабрдәгә 95-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында"гы Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында"гы 2021 елның 8 апрелдәгә 18-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында"гы Татарстан Республикасы Законының 20 һәм 35 статьяларына үзгәрешләр кертү хакында"гы 2021 елның 5 маендагы 29-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Советы КАРАР ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү проекты (Инче кушымта) беренче укылышта кабул итәргә.

2. «Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү буенча тәкъдимнәр һәм искәртмәләрне Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Советының Законлылык, регламент һәм депутат этикасы буенча Даими комитетына язма рәвештә 2021 елның 24 сентябрдә кадәр жиберергә.

3. «Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү проекты буенча гражданнар тәкъдимнәре "Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы «муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү һәм гражданнарның аның турында фикер алышуда катнашуы турында"гы карарга гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибе нигезендә (2 нче кушымта). Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Советының Законлылык, регламент һәм депутат этикасы буенча Даими комитетына, Ф.И.О. туган елы, авторның адресын күрсәтел, язма рәвештә ТР, Әгерҗе шәһәре, Гагарин ур, 13нче йорт адресы буенча жиберелә.

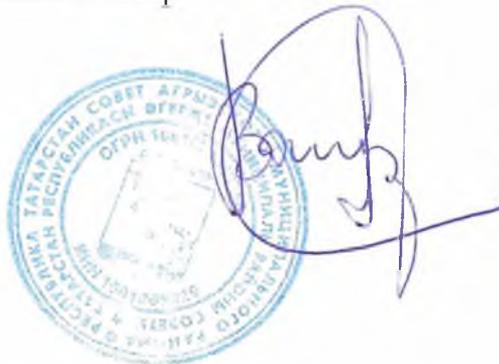
4. «Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү буенча ачык тыңлауларда катнашу өчен гаризалар ТР, Әгерҗе ш., Гагарин ур., 13нче йорт, шәхсэн яки почта аша («Устав турында фикер алышу» дигән тамга белән) «Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы «муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү проекты турында» гы карарның (3нче кушымта) ачык тыңлауларын үткөрү тәртибе нигезендә тапшырыла.

5. «Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү буенча ачык тыңлауларны үткәреүне 2021 елның 27 сентябрдә 11.00 сәгатътә Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Советы һәм Башкарма комитетының утырышлар залында билгеләргә.

6. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә, «Татмедиа» АЖ филиалының «Әгерҗе хәбәрләре» газетасында, Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматының рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Әгерҗе муниципаль районының рәсми сайтында Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында урнаштырырга (<http://agryz.tatarstan.ru>).

7. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Советының законлылык, регламент һәм депутат этикасы буенча Даими комитетына йөкләргә.

Муниципаль район Башлыгы,
Совет Рәисе

А. Р. Вәлиев

**«Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы» муниципаль берәмлеге
Уставына үзгәрешләр**

1. 6 статьяның 1 өлешендә:

1.1. 5 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5) муниципаль район чикләрендәге торак пунктлар чикләреннән тыш жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеге, автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм юл хужалыгында муниципаль район чикләрендәге торак пунктлар чикләреннән читтә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, юл хәрәкәтен оештыру һәм аларда юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өлкәсендә Россия Федерациясе законнары нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру;»;

1.2. 27 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«27) муниципаль район территориясендә жирле әһәмияттәге дөвалау-савыктыру урыннарын һәм курортларны булдыру, үстерү һәм саклауны тәмин итү, шулай ук жирле әһәмияттәге махсус сакланылучы табигать территорияләрен саклау һәм алардан файдалану өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру;»;

1.3. 39 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«39) комплекслы кадастр эшләре башкаруны федераль закон нигезендә оештыру һәм территориянең карта-планын раслау;».

2. 7 статьяның 1 өлешенә түбәндәге эчтәлекле 15 һәм 16 пункт өстәргә:

«15) участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына күрсәтелгән вазыйфаны хезмәткәр биләгән чорга торак урыны бирү;

16) алкогольле, наркотик яисә башка токсик исереклек халәтендәге затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.».

3. 8 статьяның 25 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«25) комплекслы кадастр эшләре башкаруны федераль закон нигезендә оештыру һәм территориянең карта-планын раслау.».

4. 13 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«13 статья. Жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда халыкның турыдан-туры катнашуы

Гражданнар турыдан-туры жирле үзидарәне гамәлгә ашыралар һәм жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда түбәндәге рәвешләрдә катнашалар:

1) жирле референдум;

2) районның чикләрен үзгәртү һәм үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү;

- 3) гражданнарның хокукый инициативасы;
- 4) инициативалы проектлар;
- 5) гражданнар жыены;
- 6) территориаль ижтимагый үзидарә;
- 7) гавами тыңлаулар;
- 8) гражданнар жыелышы;
- 9) гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы);
- 10) гражданнардан сораптыру;
- 11) жирле әһәмияттәге аеруча мөһим мәсьәләләр буенча халык фикер алышуы;
- 12) гражданнарның жирле үзидарә органнарына мөрәжәгатьләре;
- 13) ижтимагый (консультатив) советлар төзү;
- 14) Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга, Татарстан Республикасы Конституциясенә һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килми торган башка формалар.».

5. Түбәндәге эчтәлектәге 16.1 статьясы белән тулыландырырга:

«16.1 статьясы. **Инициативалы проектлар**

1. Инициатив проект муниципаль берәмлектә яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия чараларны гамәлгә ашыру максатларында жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яисә жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү максатларында районның башкарма комитетына кертелә. Инициатив проектлар гамәлгә ашырыла торган муниципаль берәмлек территориясенә бер өлешен билгеләү тәртибе район Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

2. Инициатив проектны кертү инициативасы белән түбәндәгеләр чыгыш ясый:

- уналты яшькә житкән һәм тиешле муниципаль берәмлек территориясендә яшәүче кимендә ун граждан булган инициатив төркем;

- территориаль ижтимагый үзидарә органнары (алга таба - проект инициаторлары).

Проект инициаторы булу хокукы район Советының норматив хокукый акты нигезендә шулай ук тиешле муниципаль берәмлек территориясендә эшчәнлек алып баручы башка затларга да бирелә.

3. Инициатив проектта түбәндәге белешмәләр булырга тиеш:

1) муниципаль берәмлек халкы яисә аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау;

2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициатив проектны гамәлгә ашыруга кирәкле чыгымнарның алдан исәпләве;

5) инициатив проектны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның планлаштырыла торган (мөмкин булган) финанс, мөлкәт һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициатив түләүләрнең планлаштырылган күләменнән тыш, әлеге акчаларны инициатив проектны гамәлгә ашыруга куллану күздә тотылган очракта, жирле бюджет акчалары күләменә күрсәтү;

8) муниципаль берәмлек территориясенә яисә аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак өлешен район Советының норматив хокукый актында билгеләнгән тәртип нигезендә күрсәтү;

9) муниципаль берәмлек вәкиллеке органының норматив хокукый актында каралган башка белешмәләр.

4. Инициатив проект аны район башкарма комитетына керткәнче гражданнар жыенында, жыелышында яисә конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында яисә конференциясендә, инициатив проект турында фикер алышу, аның муниципаль берәмлек халкы мәнфәгатьләренә яисә аның өлешенә туры килүен билгеләү, инициатив проектны гамәлгә ашыруның максатка ярашлылыгын билгеләү, шулай ук инициатив проектны хуплау турында гражданнарның жыены, жыелышы яисә конференциясендә каралырга тиеш. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыелышта яисә гражданнарның бер конференциясендә берничә инициативалы проект каралырга мөмкин.

Район Советының норматив хокукый акты белән шулай ук гражданнарны сораштыру, аларның имзаларын жыю юлы белән инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерләрен ачыклау мөмкинлеге билгеләнә.

Инициатив проектны гамәлгә керткәндә проектның инициаторлары район башкарма комитетына гражданнар жыены, жыелышы яисә конференциясенен беркетмәсен, гражданнардан сорашып белешү нәтижәләрен һәм (яисә) муниципаль берәмлектә яшәүчеләрнең инициатив проектка ярдәм итүен раслый торган имзалар кәгазьләрен беркетә.

5. Инициатив проектны район башкарма комитетына кертү турындагы мәгълүмат инициатив проект район башкарма комитетына кертелгән көннән алып өч эш көне эчендә Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районының “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш һәм әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән белешмәләренә, шулай ук проектның инициаторлары хакында булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар район башкарма комитетына үзләренең тәкъдимнәрен һәм тәкъдимнәрен тәкъдим итү мөмкинлеге турында, аларны тәкъдим итү срогын күрсәтеп, алдан хәбәр ителә. Үзләренең искәртмәләрен һәм тәкъдимнәрен уналты яшыкә житкән муниципаль берәмлек халкы жибәрергә хокуклы.

6. Инициатив проект кертелгән көннән алып 30 көн эчендә район башкарма комитеты тарафыннан мәҗбүри каралырга тиеш. Инициатив проектны карау нәтиҗәләре буенча район башкарма комитеты түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) инициатив проектны хупларга һәм аның өстендә эшне җирле бюджет турындагы карар белән каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә җирле бюджет проектны төзү һәм карау тәртибенә (җирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү) ярашлы максатларга һәм (яисә) тиешле максатларга һәм (яисә) тәртиптә дәвам итәргә;

2) инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, аны проект инициаторларына кире кайтарырга.

7. Районның башкарма комитеты түбәндәге очрақларның берсендә инициатив проектны хуплаудан баш тарту турында карар кабул итә:

1) инициатив проектны кертүнең һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициатив проектның Россия Федерациясенә федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары таләпләренә, Татарстан Республикасы законнарына һәм башка норматив хокукый актларына, әлеге Уставка туры килмәве;

3) җирле үзидарә органнарының кирәкле вәкаләтләре һәм хокуклары булмаганлыктан, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

4) инициатив түләүләре барлыкка килмәгән инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чаралар күләмендә җирле бюджет чаралары булмау;

5) инициатив проектта тасвирланган проблеманы нәтиҗәләрәк хәл итү мөмкинлеге булу;

б) инициатив проектны конкурс сайлавын узмаган дип тану.

8. Районның башкарма комитеты тәкъдим итә, ә әлеге статьяның 7 өлешендә 5 пункттында каралган очрақта проект инициаторларына бергәләп инициатив проектны эшләп бетерергә тәкъдим итәргә, шулай ук аны үз компетенцияләре нигезендә башка муниципаль берәмлекнең яисә дәүләт органының җирле үзидарә органы каравына тәкъдим итәргә тиеш.

9. Инициатив проектларны күрсәтү, кертү, тикшерү, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү тәртибе район Советы тарафыннан билгеләнә.

10. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән финанс ярдәме алу өчен бирелә торган инициатив проектларга карата инициатив проектларда булырга тиешле белешмәләр составына таләпләр, инициатив

проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларны хуплаудан баш тарту өчен нигезләр, мондый инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының норматив хокукый акты нигезендә билгеләнә.

11. Районның башкарма комитетына берничә инициативалы проект кертелгән булса, шул исәптән эчтәлеге буенча шундый ук өстенлекле проблемаларны тасвирлап, районның башкарма комитеты конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проектның инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәру коллегияль органга (комиссиягә) йөкләнә, аны төзү һәм аларның эшчәнлегенә район Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә. Коллегия органың (комиссиянең) составы районның башкарма комитеты тарафыннан төзелә. Бу чакта коллегияль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми саныннан яртысы район Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә. Проектның инициаторларына һәм аларның вәкилләренә конкурс нигезендә сайлап алуны уздырганда коллегияль орган (комиссия) тарафыннан инициатив проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлегенә тәмин ителергә тиеш.

13. Проектның инициаторлары, тиешле муниципаль берәмлек территориясендә яшәүче гражданнар жыены, жыелышы яисә конференциясе тарафыннан вәкаләтләр бирелгән башка гражданнар, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган башка затлар инициатив проектны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвешләрдә гамәлгә ашыруны жәмәгать контролендә тотат.

14. Инициатив проектны районның башкарма комитеты тарафыннан карау турында, инициатив проектны гамәлгә ашыру барышы турында, шул исәптән акчаларны куллану турында, аны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында мәгълүмат "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары турында район башкарма комитетының хисабы инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көннән алып 30 календарь көн эчендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш.».

6. 17 статьяда:

6.1. 7 өлешкә түбәндәге эчтәлекле 7 пункт өстәргә:

«7) инициатив проект турында фикер алышу һәм аны хуплау турындагы мәсьәлә буенча карар кабул итү.»;

6.2. Түбәндәге эчтәлекле 8.1 өлеш өстәргә:

«8.1. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары проект инициаторлары буларак инициатив проектларны күрсәтәләр.».

7. 20 статьяда:

7.1. 10 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“10. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе әлеге Устав һәм район Советының норматив хокукый актлары белән билгеләнә, алар муниципаль берәмлек халкына гавами тыңлаулар уздыру вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукый акт проекты белән алдан ук таныштыруны, шул исәптән аны Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районының рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба әлеге статьяда - рәсми сайт) урнаштыру, муниципаль берәмлек халкына муниципаль хокукый акт проекты буенча фикер алышуга чыгарылган үз искәrmәләрен һәм тәкъдимнәрен тапшыру мөмкинлеген күздә тотса, шул исәптән рәсми сайт ярдәмендә, муниципаль берәмлек халкының гавами тыңлауларында катнашуны, гавами тыңлаулар нәтижәләрен бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) тәмин итә торган башка чаралар, кабул ителгән карарларны дәлилләнгән нигезләүне дә кертәп, шул исәптән аларны рәсми сайтта урнаштыру юлы белән.»;

7.2. 12 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«12. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне ыланлау кагыйдәләре проектлары, территорияләренә төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектлардан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә яисә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына, капитал төзелеш объектларын төзүнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү турындагы карарлар проектларына, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен һәм мондый файдалануның башка төрен үзгәртү мәсьәләләренә, жирдән файдалануның расланган кагыйдәләре булмаганда һәм төзелеш корылмалары төзү турындагы кануннар нигезендә гавами тыңлаулар яисә ижтимагый фикер алышулар үткәрелә.»

8. 21 статьяда:

8.1. 1 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр турында фикер алышу, жирле үзидарә органнары һәм жирле үзидарәнең вазыйфай затлары эшчәнлегенә турында халыкка мәгълүмат житкерү, инициатив проектлар кертү һәм аларны карау, муниципаль берәмлек территориясә өлешендә территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча фикер алышу өчен гражданнар жылышлары үткәрелә. Гражданнарның жылышлары районның микрорайоннары, торақ массивлары, кварталлары, урамнары, торақ йортлары, торақ пунктлары буенча чакырыла.»

8.2. 7 өлешкә түбәндәге эчтәлеккә дүртенче абзац өстәргә:

«Инициатив проектлар кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча гражданнар жылышында уналты яшькә житкән тиешле территориядә яшәүчеләр катнаша. Инициатив проектларны кертү мәсьәләләрен карау һәм тикшерү максатларында гражданнар жылышын билгеләү һәм уздыру тәртибе районның норматив хокукый акты белән билгеләнә.»

9. 23 статьяда:

9.1. 2 өлешкә түбәндәге эчтәлеккә икенче абзац өстәргә:

«инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителүче инициатив проектка ярдәм итү турында гражданнарның фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча гражданнардан сораштыруда шулай ук уналты яшкә житкән район халкы яисә аның өлеше катнаша.»;

9.2. 3 өлешкә түбәндәге эчтәлекле 3 пункт өстәргә:

«3) муниципаль берәмлектә яшәүчеләрнең яисә аның өлешендә яшәүчеләрнең, уналты яшкә житкән инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә, бу инициатив проектка ярдәм итү турында гражданнарның фикерен ачыклау өчен кирәк.».

9.3. 5 өлешне түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«5. Гражданнардан сорашып белешүне билгеләү турындагы карар район советы тарафыннан кабул ителә. Гражданнардан сораштыру Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының рәсми сайтынан файдаланып "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә үткәрелә. Гражданнардан сорашып белешүне билгеләү турында район Советының норматив хокукый актында билгеләнә:

сораштыру уздыру датасы һәм сроклары;

2) сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителә торган) сорауны (сорауларны) формулировкалау;

3) сораштыру үткәрү методикасы;

4) сораштыру кәгазенең формасы;

5) сораштыруда катнашучы муниципаль берәмлек халкының минималь саны;

6) “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының рәсми сайтынан файдаланып гражданнардан сораштыру үткәрелгән очракта, сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе.”;

7 өлешнең 1 пунктын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«1) районның җирле бюджеты акчалары исәбеннән - районның җирле үзидарә органнары яки район халкы инициативасы белән сораштыру уздырганда;».

10. 29 статьяда:

10.1. 2 өлешкә түбәндәге эчтәлекле икенче абзац өстәргә:

«Район Советы депутатына даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен даими нигездә эш урынын (вазыйфасын) саклап калу гарантияләне, тулаем алганда, аена 6 эш көненнән дә артык түгел.»;

10.2. 7 өлешнең 7 пунктын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«7) Россия Федерациясе гражданлыгы йә чит ил гражданлыгы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы, аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланьрга хокуклы, чит дөүләт гражданлыгы булу яисә яшәү урыны яисә Россия Федерациясе гражданының

чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы бүтән документ яисә Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы чит ил гражданы, әгәр Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;».

11. 42 статьяның 1 өлешендәге 9 пункттын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«9) Россия Федерациясе гражданлыгы йә чит ил гражданлыгы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы, чит дәүләт гражданлыгы булу яисә яшәү урыны яисә Россия Федерациясе гражданының чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы бүтән документ яисә Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы чит ил гражданы, әгәр Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;».

12. 46 статьяда:

12.1. 1 өлешнең 3 пункттындагы үнөченче абзацын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

- федераль закон нигезендә Комплекслы кадастр эшләрен башкаруны һәм территориянең карта-планын раслауны оештыра.».

12.2. 2 өлеш түбәндәге эчтәлекле 15 һәм 16 пунктлар белән тулыландырырга:

15) полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләгән хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны бирә;

16) алкогольле, наркотик яки башка токсик исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.».

13. 47 статьяга түбәндәге эчтәлекле 6 өлеш өстәргә:

«6. Район Башкарма комитеты житәкчесе район башлыгына Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы турында язма рәвештә хәбәр итәргә бурычлы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил гражданлыгы (ялгызлык) алу яисә чит ил гражданы территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы чит ил гражданы яисә Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокукы булган чит ил гражданының яисә башка документ алу хокукына ия., ләкин Россия Федерациясе гражданлыгы йә чит ил гражданлыгы туктатылган яисә чит ил гражданлыгы (ялганлык) алган көннән биш эш көненнән дә соңга калмыйча, яисә әлегә пунктта каралган яшәүгә рөхсәт яисә башка документ алынганнан соң, биш эш көненнән дә соңга калмыйча.».

14. 48 статьяга түбәндәге эчтәлекле 6 өлеш өстәргә:

«6. Район Башкарма комитеты житәкчесе район Советын тарафыннан контрольдә тотыла һәм аңа хисап тоты.».

15. 51 статьяның 1 өлешендәге 9 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9) Россия Федерациясе граждандлығы йә чит ил граждандлығы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил граждандлығы, аның нигезендә чит ил гражданды жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы, чит дәүләт граждандлығы булу яисә яшәү урыны яисә Россия Федерациясе граждандының чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы бүтән документ яисә Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы чит ил гражданды, әгәр Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;».

16. 71 статьяда:

16.1. 3 өлешкә түбәндәге эчтәлекле 3 пункт өстәргә:

«3) гадәттән тыш хәлләр режимы гамәлдә булган чорда табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү максатларында эшләнгән норматив хокукый актлар проектлары.»;

16.2. түбәндәге эчтәлекле 5 өлеш өстәргә:

«5. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының " Муниципаль норматив хокукый актларда эшкуарлык һәм башка икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыруга бәйлә һәм аларның үтәлешен бәяләү муниципаль контроль кысаларында гамәлгә ашырыла торган, административ жаваплылыкка тарту, лицензияләр һәм башка рөхсәтләр бирү, аккредитацияләү, бәяләүнең һәм экспертизаның башка рәвешләрен билгеләү һәм бәяләү тәртибе (алга таба-аларның үтәлешен бәяләү муниципаль контроль кысаларында гамәлгә ашырыла) - мәжбүри таләпләр), "Россия Федерациясендә мәжбүри таләпләр турында"2020 елның 31 июлендәге 247-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән мәжбүри таләпләрне билгеләү һәм бәяләү принципларын исәпкә алып, муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнә

17. Түбәндәге эчтәлекле 83.1 статья өстәргә::

«83.1 статья. Инициативалы проектларны тормышка ашыруны финанс һәм башка яктан тәмин итү

1. Әлеге Уставның 16.1 статьясында каралган инициатив проектларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү чыганагы булып, районның тиешле чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәмин итү максатларында Татарстан Республикасы бюджетыннан инициатив түләүләр һәм (яисә) бюджетара трансфертлар күләмнәрен исәпкә алып, инициатив проектларны гамәлгә ашыруга жирле бюджет турындагы карар белән каралган бюджет ассигнованиеләре тора.

2. Инициатив түләүләр дигәндә Россия Федерациясе законнары нигезендә ирекле нигездә түләнгән торган һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетка күчерелә торган граждандарның, индивидуаль эшкуарларның һәм төзелгән юридик затларның акчалары аңлашыла.

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Советының 2021 елның «17» августындагы 11-2 номерлы карарына 2 нче кушымта

**«ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘГЕРҖЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ УСТАВЫНА ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ҺӘМ
ГРАЖДАННАРНЫҢ АНЫҢ ТУРЫНДА ФИКЕР АЛЫШУДА КАТНАШУЫ
ПРОЕКТЫ ТУРЫНДА"ГЫ КАРАРГА ГРАЖДАННАР ТӘКЪДИМНӘРЕН
ИСӘПКӘ АЛУ ТӘРТИБЕ**

1. «Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү проекты турында» карарга тәкъдимнәр Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Советына 422230, Татарстан Республикасы, Әгерҗе шәһәре, Гагарин урамы, 13 йорт адрес буенча язма рәвештә кушымта итеп бирелгән үрнәк нигезендә төзәтмәләр таблицасы рәвешендә кертелә:

№	Пункт, пунктча	Карар проекты тексты	Төзәтмәләр тексты	Искәрмәләр белән проект тексты	Төзәтмәләр авторы (Ф.И.О., адресы, конт.тел., эш/уку урыны)

Тәкъдимнәр ачык тыңлаулар үткәру датасына кадәр 2 көннән дә соңга калмыйча эш көннәрендә 08.00 сәгатътән 17.00 сәгатъкә кадәр кабул ителә.

2. Ачык тыңлауларда катнашу өчен чыгыш ясау хокукы белән гаризалар ТР, Әгерҗе ш., Гагарин ур, 13 адресы буенча, шәхсэн яки почта аша (конвертында «Устав турында фикер алышу» тамгасы белән) язма рәвештә жиберелә

Муниципаль район Башлыгы,
Совет рәисе

А.Р. Вәлиев

Татарстан Республикасы Әгерҗе
муниципаль районы Советының 2021
елның «17» августындагы 11-2
номерлы карарына 3 нче кушымта

**«ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘГЕРҖЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ УСТАВЫНА ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ
ТУРЫНДА " КАРАРНЫҢ АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР ҮТКӘРҮ ТӘРТИБЕ**

1. Уставка үзгәрешләр кертү буенча ачык тыңлаулар «Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы» муниципаль берәмлеге уставының 20 статьясы нигезендә уздырыла.

2. Ачык тыңлауларда катнашучылар үзләренең тәкъдимнәрен аргументацияләү өчен шулай ук Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Советына ачык тыңлаулар үткәрү көненә кадәр 2 көннән дә соңга калмыйча язма гаризалар тапшырган район кешеләре дә катнаша.

3. Ачык тыңлауларда катнашу хокукынан башка районның барлык кызыксынучы халкы да катнаша ала.

4. Катнашучыларны теркәү ачык тыңлаулар башланганчы 1 сәгать алдан башлана.

5. Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы башлыгы урынбасары ачык тыңлауларда рәислек итә.

6. Ачык тыңлаулар рәиснең кереш сүзе белән ачыла, ул катнашучыларга фикер алышына торган мәсьәләнең асылы, тыңлаулар уздыру тәртибе турында хәбәр итә.

7. Беркетмәне рәсмиләштерү, кәргән тәкъдимнәрен, председателлек тәкъдими буенча тәкъдимнәрен исәпкә алу өчен, җитәкче һәм секретариатның ике әгъзасы составында ачык тыңлаулар секретариаты сайлана.

8. Төп доклад белән Әгерҗе муниципаль районы Советы карары белән вәкаләтле район Советы депутаты чыгыш ясый.

9. Чыгыш хокукы белән ачык тыңлауларда катнашучылар гариза бирү вакытына бәйле рәвештә чиратлылык тәртибендә үз тәкъдимнәрен аргументацияләү өчен чакырыла.

10. Ачык тыңлауларда катнашучыларның чыгышлары 5 минуттан артык дәвам итәргә тиеш түгел.

11. Ачык тыңлауларда катнашучылар чыгыш ясаучыларга сораулар бирергә хокуклы, утырыш тәмамлангач, рәис рөхсәте белән.

12. Ачык тыңлауларда катнашучылар гавами тыңлаулар барышына тыкшынырга, аларны туктатырга һәм аларны үткәрүгә комачауларга хокуклы түгел.

13. Ачык тыңлаулар уздырганда тәртип саклау гавами тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора.

14. Ачык тыңлаулар уздыру тәртибендә катнашучылар бозылган очракта, рәис аларны утырыш залынан алуны таләп итәргә хокуклы.

15. Чыгышлар тәмамлангач, рәис ачык тыңлаулар барышында әйтелгән тәкъдимнәрне, тәкъдимнәрне төгәлләштерү өчен ачык тыңлаулар секретариаты житәкчесенә сүзне бирергә мөмкин.

16. Ачык тыңлауларда катнашучыларның барлык искәрмәләре һәм тәкъдимнәре секретариатка язма рәвештә тапшырыла һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә кушып бирелә. Ачык тыңлаулар беркетмәсенә рәис имза сала һәм район Советы материалларында билгеләнгән тәртиптә саклана.

17. Ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә эшче төркем тарафыннан әзерләнә.

18. Ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә халыкка игълан ителергә тиеш.

19. Ачык тыңлаулар уздыруны оештыру һәм матди-техник тәэмин итү Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Советы аппараты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Муниципаль район Башлыгы,
Совет рәисе

А.Р. Вәлиев